

FOAIE

pentru

MINTE, INIMA ŞI LITERATURA.

Nro 22.

Dumineca 28. Mai.

1839.

Korespondință asupra limbii românești.

(К а п е т.)

Ка сз пѣтем ажънѣ ла знимѣ лимбѣи каре сз поатз фѣ лимбз шѣ а ноастрз шѣ а Романилор дѣн Македонѣа, сз фачем о чер-каре а адъче де екземплас о фавелз скрѣсз аѣ ачестѣ доз дѣалекте, шѣ пе зрмз сз о адъчем кѣм сз фѣе аѣцелѣсз шѣ де ноѣ шѣ де Македонѣанѣи.

К а а н Д а ч и л :

„Антр'зи лок о вадъез авѣ о оаѣе, „каре кзна врѣ сзѣ ѣа лзна о тѣндѣ рѣѣ, „кзѣ тѣѣа дѣн преѣнз кѣ лзна шѣ карнѣ. „Оаѣа аѣ зѣче кѣ дѣрере. Че аѣи аѣцелѣи „пеаѣ кѣ фодрѣчеле? нар' к'аѣ врѣ сз „мз велеѣи ѣар нѣ сз мз тѣнзѣ? Де аѣѣ „треѣзе карне доамнз, зѣ сз вѣе мзчела- „рѣа (хасапѣа) кз ѣа мз таѣе нѣмаѣ де- „кзт: шѣ ѣар де аѣѣ треѣзе лзнз, зѣ сз „вѣе взкрѣрѣа кз мз тѣнде шѣ мз сканз.“

Ачѣста мѣнз фавелз шѣ де нѣ ва фѣ антрѣ тоате пазкѣтз, дар ѣсте аѣцелѣсз шѣ де Мѣнтенѣи шѣ де Молдовенѣи шѣ де Зн-гѣренѣи.

К а а н Македонѣа.

„Трѣ знѣлокѣ зѣна вадъез авѣ зѣна оаѣе, „каре кандо врѣ сѣ ѣѣ ѣѣа лзна а тѣндѣ, „рѣѣ, кз таѣѣа дѣн адънз кѣ лзнз шѣ кар- „нѣ; шѣ оаѣа ѣѣ зѣче кѣ дорѣ: ѣѣ гнѣ „нѣцакѣ келѣ кѣ фодрѣка? кандо, врѣ сѣ „ме вѣлеѣи нѣ сѣ ме тѣнзѣ? Сѣсте кз те „лѣнѣѣе карне доамнз, лас сѣ ѣѣнз ха- „сапѣа, шѣ ѣаѣ ва сѣ ме таѣѣе тра оарз: „а сѣсте кз те лѣнѣѣе лзнз ласѣ ѣѣнз „барберлз сѣ ме тѣндз шѣ сѣ ме сканз.“

Ачест дѣалект ноз нѣ се паре чѣдат поате, аѣсз аѣвоѣндѣне а скрѣ кѣ лѣте-рѣѣе ноастре шѣ фѣкзнѣдѣне о лимбз де оѣѣе, лзсзнѣ ноѣ зѣеле, лзсзнѣ шѣ ѣѣ аѣтеле аѣпреѣнзнѣа ла зѣн лок че ѣсте вѣнѣ, ѣатз кз се фаче зѣн дѣалект аѣцелес шѣ де зѣнѣи шѣ де аѣѣѣи шѣ скрѣѣторѣа лѣѣ сѣ поате треѣе де аѣтор ал аѣнѣдорора нороаѣелор, спре ѣсемплас.

Intr'unu locu —1 veduvă avea—2 oaie, quare quāndu vrea s'îi lia lâna-

1 Аѣѣ ва рѣмзѣнѣк дѣнз кѣм ѣсте оѣѣѣѣа а се зѣче саѣ о veduva sau, una veduva 2 Асѣменѣк.

СЛАБЪ	ДОКЪЗ
ЖЪРТОФЪ	КЪРЪКАНЕ
СЛОБОДА	СЕЛЕГІТЪ
ПРІДВОР	ІАІАКО
ОВІЧІЙ	ЗАКОН
ЧЪК	ОАРЪ
ЧЪКОРНИКАР	САІЦЪ
ЪІЦЪ	СОКАКЕ
ПАХАР	СКАФЪ
КЛОПСТ	КІПЪРЪ
ПЪШКЪ	ТЪФЕКЕ
ГРЕШЕК	АРІЪ
ОДАЕ	ОДА
ІСВОР	ІСВОР
ДОКТОР	ВІНДІКЪТОР.

АНТРЕ АЧЕСТЪ, СЕ КАГЪ ДЕ СЪМЪ КЪ
 ОДАЕ ШІ НОЙ ШІ ЕЙ О АЪ ДЕЛА ТЪРЧІ, ІС-
 ВОР ШІ ЕЙ ШІ НОЙ ДЕЛА СЛАВІ, ІАР АН ЛОК
 ДЕ МЕДІК САЪ ЛЕКЪТОР НОЙ АМ АНТРЕВЪІН-
 ЦАТ ФАЛА ЪНЪІ МЕДІК ДЕ АСЕ ЗІЧЕ ДОКТОР
 САЪ АНЦЕЛЕПТ ШІ КЪНОСКЪТОР ДЕСЪВЪРШІТ
 АН МЕЩЕШЪГЪА СЪЪ, КАРЕ А ПЪТЪТ А СЕ
 АНТРЕВЪІНЦА АН ПАЧЕ ШІ ФЪРЪ КРІТІКЪ ПЪНЪ
 КЪНД Н'АМ АВЪТ АН ЦЪРІАЕ НОАСТРЕ ДЕКЪТ
 НЪМАЙ ДОКТОРІ САЪ АНЪЦАЦІ АН МЕДІЧІ-
 НЪ; КЪНД АНЪСЪ ВОР АНЧЕПЕ А СЕ ІАІ ШІ
 ДОКТОРІ АН ФІЛОСОФІЕ, ТЕОЛОЦІЕ ШІ ДРЕП-
 ТЪРІ, АТЪНЧІ ЕСТЕ ДЕ НЕВОІЕ А СЕ АНТРЕ-
 ВЪІНЦА ФІЕ КАРЕ ТЕРМЕН ЛА ЛОКЪА СЪЪ —
 ЕЙ ІАРЪШІ АН ЛОК ДЕ МЕДІК, ПРЕКЪМ НОЙ
 АМ АНТРЕВЪІНЦАТ ФАЛА, ЕЙ АЪ АНТРЕВЪІН-
 ЦАТ ІСПРАВА САЪ ІСЪНДА АНПРОТІВА КОА-
 ЛІ, ЗІКЪНД: ВІНДІКЪТОР. А СЕ ЗІЧЕ МЪН-
 ТЪІТОРЪАЪІ ХРІСТОС ДОКТОР САЪ ВІНДІКЪ-
 ТОР АЛ ТРЪПЪРІЛОР ШІ АЛ СЪФЛЕТЕЛОР, ЕСТЕ
 ШІ ПОТРІВІТ ШІ ФІГЪРАТ ШІ АНАЛТ, ПЕН-
 ТРЪ КЪ ШІ ЛЕКЪЩЕ КЪ ПРЪ АНАЛТЪ ЦІ-
 ІНЦЪ, ШІ РЪСЪНЪ СЪФЛЕТЕЛЕ ШІ ТРЪПЪРІАЕ
 НОАСТРЕ. А СЕ ЗІЧЕ ЪНЪІ МЕДІК СПРЕ ЧІН-

СТЕ ПЕНТРЪ АНЪЦЦЪТЪРА ШІ ІСПРЪВІАЕ САЛЕ
 ДОКТОР САЪ ВІНДІКЪТОР, АН МЕЩЕШЪГЪА
 СЪЪ, ПОАТЕ ФІ ІЕРТАТ, НЪ АНЪСЪ ШІ ЛА АН-
 ТЪМПАРЕ ДЕ АІ АРЪТА МЕСЕРІА.

ДІН АЧЕСТЪ ТОАТЕ КЪТЕ С'АЪ ЗІС ПЪНЪ
 АКЪМ, ЪРМЪЗЪ, ДОМНЪА МЕЪ, КЪ ЧІНЕ ЕСТЕ
 РЪМЪН АДЕВЪРАТ ШІ ДОРЕЩЕ ЪНІРЪ РЪМЪ-
 НІЛОР АНТРЪ АЧЕЪШІ ЛІМЕЪ САЪ ДІАЛЕКТ
 СКРІС, КЪРЪЦІТ ШІ КЪРАТ, ЛА ЪНЪА КА А-
 ЧЕСТА НЪ АНКАПЕ ЕГОІСМЪ. ЪА АЛЕЩЕ ДІН
 ДЕОСЕБІТЕЛЕ НОРОАДЕ РЪМЪНЕЩІ ЧЕ ЕСТЕ ЕЪН,
 ФРЪМОС, СОНОР, РЕГЪЛАТ, НОРОЧІТ, ШІ ФАЧЕ
 О ЛІМЕЪ КОРЕКТЪ ШІ ПЕРФЕКТЪ АДОГОЪНД
 ЧЕ АЙ ЛІПСЪЩЕ ДІН ДІКЦИОНАРЪА ЛАТІН, АДІКЪ
 ДІН АЧЪ ЛІМЕЪ КОРЕКТЪ ШІ ПЕРФЕКТЪ САЪ МАЙ
 БІНЕ ДІАЛЕКТ АЛ НОРОАДЕЛОР РОМАНЕ ПРІН КАРЕ
 С'АЪ СКРІС АТЪТЪ ВЕСТІТЕ ОПЕРЕ, ШІ ПРІН
 КАРЕ С'АЪ ГЪНДІТ АТЪТЕА КАПЕТЕ ІАЪСТРЕ
 ШІ АТЪТЪ ЧЕНІЪРІ РАРЕ, ШІ ПРІН ЪРМАРЕ
 ЕСТЕ ШІ МАЙ КЛАСІКЪ ШІ МАЙ БОГАТЪ АН
 ІАЕІ ШІ МАЙ КІВЪЗІТЪ ДЕ А СЕ ПЪНЕ ФІЕ-КАРЕ
 ЗІЧЕРЕ ЛА ЛОКЪА СЪЪ. АША ААКЪТЪЩЕ О
 ГРЪМАТЕКЪ КЪВІІНЧІОАСЪ ДЕ АСЕ ПЪТЪ ДА
 АН МЪНІАЕ ТЪТЪЛОР ПРЪНЧІЛОР ДІН ОРІ КАРЕ
 ПРОВІНЦІЕ РЪМЪНЪКЪКЪ ЪНДЕ СЪ ШІ АНЪЩЕ
 ЛІМЕА НЪ ЧЪ АМПАРЕ ЧІ А РЪМЪНІЛОР ДЕ
 ОЩЕ, ШІ ПРІН КАРЕ СЪ ВЪЗЪ КЪ СЪНТ ТОТ
 ДІНТР'О ФАМІЛІЕ КЪ ІТААІАНЪА, ФРАНЦЕЪА,
 СПАНІОАЪА, ШІ ПОРТЪГЕЪА АНТРЪ АЧЕЪ ЧЕ
 СЕ АТІНЦЕ ДЕСПРЕ ЛІМЕЪ; О ГРЪМАТІКЪ ПРІН
 КАРЕ АНЪЦЦЪНД КЪ ТЕМЕІЪ ЛІМЕА СА СЪ
 ПОАТЪ РЪМЪНЪА КЪ АНЛЕСНІРЕ А АНЪЦА ШІ
 ЛІМЕІАЕ СЪРОРІ, А СЕ КЪНОАЩЕ КЪ ФРАЦІЙ
 СЪІ ШІ А ФІ КЪНОСКЪТ ДЕ ДЪНШІЙ.

ДАР АЧЪСТА НЪ СЕ ПОАТЕ ФАЧЕ МАЙ-
 НАІНТЕ ПЪНЪ КЪНД НОЙ КОМ СКРІ КЪ СЛО-
 БЕАЕ КІРІАІАНЕ ШІ МАЧЕДОНОРЪМЪНІЙ КЪ ЧЕАЕ
 ГРЕЩІЙ; ЪН ФЕА ДЕ ЛІТЕРЕ АЕ ТРЕВЪЕКЪ ТЪ-
 ТЪЛОР РЪМЪНІЛОР ДЕ ОЩЕ, АДІКЪ ШІ ЧЕЛОР

дін Дачія ші челоp дін Македоніа ші челоp дін Вавеція (Романділоp). Ші ачестѣ сѣнт літеріале лор, літеріале мошілоp лор. Кѣ ачестѣ се сажжеск фpації ностpі Романді.

Пpіімінд одатз літеріале, и мѣт ла ної есте характерістіка зичерілоp, ші тпні грзматичіі кѣм ші діксіонаpѣла ал ностpѣ сѣнт ан старе сз анвече ші пе ної, ші пе Македонорѣмзні лімба де обще. Ижѣнѣ атѣнчї ачелѣшї сїмне сз арапе антре рѣмзні де обще ачелѣшї ідеї. Спpе пілдз ому арапз ачелѣшї ідеє, ші фїе ної сз'а чїтїм Ом' ші Македоноромзїї Омѣ, sorbu арапз ачелѣшї ідеє де обще ші фїе ѣнїї сз'а чїтѣскз сорѣ' ші алїї сорѣѣ.

ц арзтат пpїн t, ч пpїн c, ц пpїн g, ѣ пpїн d, ш пpїн s, ц пpїн sc, ѣнералїзѣзз лімба.

Ла ачѣстз антреваре де а се ѣнералїза лімба, н'ар фї нїчї декѣм де пpїсос, ші анкз ші де маре тpебїнцз, ка ачел саз ачел атзт де аммѣїат сз'а арзтзм пpїн l; спpе пілдз: іепѣре, таїѣ, воїѣ, вале взі, кал каї шчл., се поате ведѣ кзт сз фак де кѣноскѣте ші анцелесе ші грзматичїї ші тѣтлор рѣмзнілоp скpїндѣсе іepure, talıu, volıeı, vale vıli, cale cali шчл.

Ачѣстз pегѣлз се веде кѣрат ла мѣлте зичерї кзт аѣ вpѣт сз о пззѣскз моші ношpїї. Пpекѣм, ної зичем пpетѣтїндїні: гол, гої ші ан кзpїїле кїсpїчїшї пpетѣтїндїні се веде: голѣ голї ші алтеле.

Ачел аї че вїне дін а латїнѣ, кзт ар анлесні ші ар анвої пе тоцї рѣмзнії кѣнд с'ар скpї нѣмаї кѣ а ші пpонѣнѣ'а фїекаре дѣпз обїчїѣла локѣлї. Спpе пілдз: фалмз, аїнте, ананте, кзїне, мзїне, пзїне: кѣм не ар анвої пе тоцї кѣнд ле ам скpї famã, ante, inante, cãne, mãne,

pãne шчл. Че потpїкїре ші анвоїлаз ар фї антре ної кѣнд: кpез, вѣз, наѣе, шїе, ле ам скpї. credu, vedu, nasce, scie?

Кѣ ачестѣ амї сзѣпpшзск скpїсоарѣ. Де те анвоїшї кѣ мїне, нѣ шїѣ: дар те рог ан рзспнѣсѣла Д. Т. пе лннѣз вѣгpїле де сѣмз че веї фаче, сз маї адаоцї тог ан пpівїнцз ачѣста ші ачелѣ че воїѣ маї фї ѣїтат, амї вор фї скзпат дін ведеpе саз нѣ ле ам кѣноскѣт.

Дѣпз кѣм ам анчепѣт корзспондїнцз ноостpз анкз дін анѣла 1836 ші кѣм а ѣрмат пзпз акѣм пpонѣсѣла меѣ нѣ се сѣзpшаѣе ачї, ацї маї сѣнт датор ансз о скpїсоаре асѣпpа діалектѣлї романд, ші алта копpїнзѣтоаре ка чѣ дїнтзїѣ де вїдцз ші анделетнїчїїле меле, о даре де сокотѣлз обшѣскз. Н'ар фї фост де невоїе ачѣста дін ѣрмз; ансз рѣмзїнд' несзѣвpшїт чѣ дін анѣла 1836, чїтїторѣла поате кз амї ва чере сокотѣла де чѣк че о'а антзмплат маї ла ѣрмз ші воїеѣе контїнѣнцїа.

Скpїсоарѣ пентpѣ діалектѣла романд мз воїѣ грзвї а'цї о трїміте ші а о шї пѣелїка антр'ачелѣшї вpеме: іар анкїеерѣ ачестѣ кѣре де скpїсоpї, адїкз чѣк че се атїнѣ деспpе анделетнїчїїле меле, цї о воїѣ ампакета, о веї чїтї, о' веї пѣне вїне те рог, ші нѣ о веї скоате афарѣ. Нѣ кз доарѣ мз рошзск а'мї арзта фаптеле ан лѣме пентpѣ кз лѣмѣ ле шїе; нѣ кз мз сфїеск де а мз дестзїнѣ ан вїлѣг'а мз іпобеѣлї, чї нѣ є вpемѣ анкз а дескопepї кѣ фаптеле меле ші але алтора. Веї ведѣ ачї нѣ пе ачел копїл сзpман, кѣ мзїнїле ангїеѣате пе компасѣла де фїер шї пе кpѣтз, спѣлѣерат де кpївѣїїле іернїї ан рѣїнеле сѣзнтѣлї саба, ан мїжлокѣла алтор копїї маї невїнобацї декзт дѣнѣла шї

СЕТОШІ ДІ АНВЗЦЗТЪРЪ ПЪШІНД ПІ КАЛ'К
 ВІЕЦІЙ ШІ ФОРМЗНАДСЕ ДЕ А АНВРЗЦІША О
 КАРІЕРЪ, КАРІЕРА ДЕ А АНВРЗЦІША АІМБА ШІ
 РЪБНА ЧЕРЧЕТЪРІЙ ШІ КЪЛТЪРІЙ. КОПІАЛА А-
 ЧЕЛА СЕ ФАЧЕ БЪРБАТ СЕ АДЪНЪ КЪ БЪРБА-
 ЦІЙ ШІ ЧЕЛЕЛААТЕ :

МЪ РЕКОМАНД, ШІ СЪНТ АЛ ДЪМІТАЛЕ
 ПАКАТЪ СЕРЕ І. ВЛІАД.

Kantece Poporane

de pe la

Sibiu din Ardeal.

Kantekul I.

БСТІ ЪН ФРЪГАРІЪ АНФЛОРИТ,
 СЪНТ ЕЛ ПАТ ФРЪМОС ГЪТІТ.

ВАРЪ 'Н ПАТ ЧІНЕІ КЪКАТ?
 ДАР БАДЕА ФОАРТЕ БЕТІАГ.

ВАР ЛА КАП ЧІНЕ'А ПЪЗЪКІЕ?
 МЪНДРЪЦА, ЧЕ КІНДІСЕЦЕ.

КЪ МЪНІАЕ КІНДІСЕЦЕ
 ШІ ДІН ГРАІЪ АШЕ ГРЪЦЕЦЕ:

МОРІ БЪДІЦО ОРІ ТЕ СКОАЛЪ!
 НЪ'МІ МАІ ДА ШІ МІЕ БОАЛЪ,

КЪ ІО ЗО КЪ МАМ ЗРЪТ,
 КЪПЪТЪІЪА СЪЦІ МАІ МЪТ,

МАІ ЛА ЪМЕРЪ МАІ ЛА СОАРЕ
 МАІ ЛА КАП, МАІ ЛА ПІЧОАРЕ

МАІ ЛА ДРАГА ДЕ РЪКОАРЕ.

МЪНДРО МЪНДРЪЛІЦА МЕА!

АТЪНЧІ СЪЛАТ МІ БЕДЕА!

КЪНД ТЪ МІЕ МІ АДЪЧЕ

АПЪ РЕЧЕ ДІН АДЪНРЕ

СЛОІЪ ДЕ РЕАЦЪ ДІН ЦЪРЪМЪРЕ

ШІ ЧІРЕШЕ ДІН ЪЛТОІЪ.

БАДЕО БЪДІШОР ІЪБІТ!

ЪЗЪ ТЪРЪІЪ ТЕАІ ПОМЕНІТ!

КЪНДЪІ ВРЕМЕА АЪКРЪЛАІ,

ТІМПАЛ СЪЧЕРАТЪЛАІ,

АПА РЕЧЕ СО 'НЪКЪЛІТ,

СЛОІЪ ДЕ РЕАЦЪ СО ТОПІТ,

ЧІРЕШЕ СО СЪФЪРШІТ.

МЪНДРО МЪНДРЪЛІЦА МЕА!

МАРЕ ЕЦІ ПЪЦІН ПРІЧЕНІ!

АПЪ РЕЧІ ГЪРА ТА,

СЛОІЪ ДЕ РЕАЦЪ БЪЗЪАЕ

ШІ ЧІРЕШЕ ДІН ЪЛТОІ

МЪНДРОС' ОКИШОРІЙ ТЪІ!

АСТЕ МЪ ВОР СЪТЪМЪЗРА!

ШІ ДІН БОАЛЪ М'ОР СЪЪАА!

МЪНДРО МЪНДРЪЛІЦА МЕА!!

II.

БІНЕАЕ МЕЪ ДІН ФЕТІЕ

НЪІ ДІАК СЪ'А ПОАТЪ СКРІЕ!

ДЕАР ФІ ЧЕРІЪЛ ТОТ ХЪРТІЕ,

СТЕЛЕЛЕ КОНДЕЛЕ,

ШІ АЪНА ЪН КЪЛЪМЪРІЪ,

ШІ СОАРЕЛЕ ЪН ДІЧЕА,

ШІ 'НЪКЪ НЪ АР ПЪТЕ СКРІЕ

БІНЕАЕ МЕЪ ДІН ФЕТІЕ!

III.

БЪСТАМ БАДЕО КЪ НЪ ВІЙ,

ПЪСАМ ДОРЪА КЪПЪТЪІЪ

ШІ ЗРЪТЪА АЩЕРНЪТ,

ВАР ДРАГЪА КОПЕРЕМЪНТ;

ШІ ГРЕЪ СОМН АМ АНСОМНАТ

ШІ РЪЪ ВІС КЪ МІАМ ВІСАТ

КЪ НЪФРАМА ТА ЕА НОАЪ

Ъ АРСЪ БАДІЪЛЕ 'Н ДОАЪ.

ТАЧІ НЪ МІНЦІ ПОАМЪ РЕА

НЪ КРЕД К'АІ ВІСАТ АШЕ,

КЪІ АРСЪ ІНІМА ТА,

КЪ ТЕ ТЕМІ, КЪ ТЕ ОІЪ АЪСА.

IV.

Т8 ТЕ Д8ЧІ БАДЕО СЗРАЧЕ!
 ВО К8 ДОР8Л ТЗ8 ЧЕ ОІ ФАЧЕ?
 Т8 ТІ ФАЧЕ МЖНДРО БІНЕ,
 КЗ МАЇ СЖНТ ВОІНІЧІ КА МІНЕ.
 ДАРЗ Є8 М'ОІ ФАЧЕ РЗ8
 КЗ ПЕ 8НДГ МЗ Д8К Є8
 НІЧІ Н8Ї БАЛТЗ ШІ НІЧІ ТЗ8,

НІЧІ Н8Ї БАЛЕ НІЧІ ПЗРЗ8,
 НІЧІ МЖНДРЗ АН ПОРТ8Л ТЗ8,
 НІЧІ СЗ МЕАРГЗ 'Н МЕРС8Л ТЗ8
 СЗ ГРЗЕАСКЗ 'Н ГРАІ8Л ТЗ8,
 МЖНДРО С8ФЛЕЦЕЛ8Л МЕ8!

Edukaczie

(АНКЗ ОДАТЗ — КА АДАОС ЛА Н. 11 ШІ 12.)

М8ЛУЦІ СЗ МІРЗ ШІ ВЗ МІРАЦІ ШІ Д8МНЕА-
 ВОАСТРЗ МАМЕЛОР, К8МКЗ АН 8НЕЛЕ ЦЗРІ ШІ
 ЦЖН8Т8РІ (ЧЕ СЗ ЛЕ МАЇ Н8МЕСК?) ПЕ АНГ-
 РЗ АТЖТЕА ІНСТІТ8Т8РІ ДЕ ЄА8КАЦІЕ ШІ ДЕ
 АМВЗЦЗТ8РІ, ТОТ8ШІ МОРАЛІТАТЕА, АДЕКЗ
 НІВІНОВЗЦІА НЗРАВ8РІЛОР АТЖТ ДЕ П8ЦІН
 СПОРІ8 ФАЧЕ! ВЕДЕЦІ ОАМЕНІ ТІНЕРІ, КЗРОР
 А8МЕА ЛЕ ЗІЧЕ АМВЗЦАЦІ ПРОКОПСІЦІ, АН-
 КЖТ ЛЕ К8МПЗНЕЩЕ КАП8Л АНТР'О ПАРТЕ ДЕ
 ПОВАРА ПРОКОПСЕАІІ ГРЗМЗДІТЕ, КЗ8ТАЦІ СЗ
 РЕА8НДЕЗЕ ШІ АН П8БЛІК ДІН АМВЗЦЗТ8-
 РІЛЕ ЛОР, ДАР ВЗ АНШЕЛАЦІ АНТР8 АЩЕ-
 ПТАРЕА Д8МНІАВОАСТРЗ; ФАПТЕЛЕ ЛОР Н8 СЗ
 ПОТРІБЕСК К8 ПРОКОПСЕАЛА ЛОР, КАРЕ СЗ ВЕ-
 ДЕ АФІ ЛА ДЖНШІІ КА ШІ К8ЦІТ8Л СА8 ФО-
 К8Л АН МЖНА С8ГЗТОРІ8Л8Ї, КА ШІ БАНІІ
 АН МЖНА СК8МП8Л8Ї СГЖРІТ, ЄІ СТРІКЗ
 ШІ ДЗРАПЗНЗ АН ЛОК СЗ АНДРЕПТЕ ШІ СЗ
 ЗІДЕАСКЗ. ЧЕ ЄСТЕ ПРИЧІНА? КА СЗ ТАК ДЕ

ЄА8КАЦІА ДІН КАСЗ, КАРЕ ПРЕА ДЕ М8ЛТЕОРІ
 ЄСТЕ АТЖТ ДЕ НЕНОРОЧІТЗ, СЗ ПАРЕ КЗ
 РЗ8Л БІНЕ ДЕЛА ОРГАНІЗАЦІА М8АТОР
 ШКОАЛЕ, ЧЕ СЗ ПАРЕ КЗ АР ФІ К8 ПЛАН А-
 ШЕЗАТЕ АША, КА АНТР'АЧЕЛЕ СІНГ8Р ЦІІНЦЕ
 СЕЧІ СЗ СЗ АМБЕЦЕ, ІАР ПЕНТР8 ІНІМЗ, ПЕН-
 ТР8 МОРАЛІТАТЕ ШІ РЕЛІЦІОЗІТАТЕ НІМІК СЗ
 Н8 СЗ АНГРІЖАККЗ; О КАРТЕ МОРАЛЗ, 8Н
 КАТЕХІСМ НЕ'НЦЕЛЕС АН МЖНА 8Н8Ї ОМ ШІ
 МАЇ НЕ'НЦЕЛЕС, МЗ РЗМЗШЕСК КЗ АН КЖЦІ-
 БА АНІ ПОАТЕ СЗ ФАКЗ ДІНТР'О ОКЩЕ ДЕ
 ОАМЕНІ Н8МАЇ МАШІНЕ ПЕДАНТЕ, НІЩЕ СФЗ-
 ТОШІ 8РІЧІОШІ ШІ РЗІ ЛА ІНІМЗ, К8 КАРІІ
 Н'АЇ ДЕ АТЕ АНЦЕЛЕЦЕ АНТР8 НІМІКА. ПЗ-
 РЗСЕЩЕ К8ЛТІВІРЕА ІНІМІІ ТІНЕРІЛОР ШІ Т8 ІАЇ
 ФЗК8Т СЗ ПЗРЗЕАСКЗ ЧЕРІ8Л. ОХ, ШІ Є8
 ЗІК, К8МКЗ ПЗНЗ КЖНД ШКОЛІЛЕ Н8 ВОР ФІ
 АЛТ ЧЕВА, ДЕКАТ ЛОК8РІ ДЕ ДЕПРІНДЕРЕА МЕ-
 МОРИЕІ, СА8 МАЇ БІНЕ ЛОК8РІ ДЕ EXERCIER
 МЕХАНІК, ПЗНЗ АТ8НЧІ Н'АВЕМ ДРЕПТ А НЕ-
 ПЛЖЦЕ, К8МКЗ ДІН ШКОЛІ Н8 ЄС АТЖЦА ОА-
 МЕНІІ ДЕ ОАМЕНІЕ ПЕ КЖЦІ АМ П8ТЕА АЩЕ-
 ПТА ПЕ ДРЕПТАТЕ. Н8 ПОФТЕЩЕ НІМІНІ, КА
 АМВЗЦЗТОРІІ СЗ СКОАЦЗ ДІН ТОАТЕ Д8Х8-
 РІЛЕ КАГІАІНАРІЕ ШІ РОБЕСПІРІАНЕ БІНЕК8ВЖН-
 ТЗРІ ПЕНТР8 ОМЕНИМЕ, КЗЧІ, ДЕ М8ЛТЕОРІ:
 Naturam expellas furca tamen usque
 redibit, СА8 МАЇ РОМЖНЕЩЕ. ОМ8Л Н8 ПОА-
 ТЕ СЗ БІР8Е П8ТЕРЕА ФІРЕІ.

ДАР АНСЗ МАЇ ЄСТЕ О ПРИЧІНЗ ГРЕА,
 ПЕНТР8 ЧЕ МОРАЛІТАТЕА ШІ ЛА ЧЕЛЕ МАЇ
 Б8НЕ ШКОЛІ Н8 ПРІНДЕ РЗДЗЧІНЗ. ФІІНДКЗ
 ЛА ЧЕІ МАЇ М8ЛУЦІ ОАМЕНІ ЄА8КАЦІА ТІНЕРІ-
 МІІ АТЖРНЗ ДЕЛА АВЕРІЛЕ ЛОР, (АНКЖТ А-
 ДЕКЗ КАРЕ КЖТ АРЕ АТЖТА КІЕЛТ8ЩЕ): АША
 Д8ПЗ ЛІЦІЛЕ АКЦІЕІ ШІ А РЕАКЦІЕІ АНТРЕ Є-
 А8КАЦІЕ ШІ СТАРЕ Б8НЗ ДЕ АВЕРІ, ОЗ СКІМ-
 БЗ БІААНЦ8Л ФОАРТЕ АДЕСЕОРІ. ЯЧЕАСТА СЗ
 О АНЦЕЛЕЦЕМ ДІН О ПІЛАЗ ДЕ КАРЕ ПРЕТ8-
 ТІНДЕНІ СЗ АРАТЗ.

Анкінџицивз ѝн татз, каре ан жѝниа са фїнда сзрак неавѝт, треку дїн вѝропа ан амерїка; аколо пѝнжнд тоатз сїлїнца, прїн фелїѝрїмї де планѝрї пѝсе ан лѝкране, кѝ статорнїчїе ла їспрѝвїреа ан-трепрїндерїлор сале, лшї кѝшїгз кѝте чїва кѝ остенеалз мѝатз, адѝнз, пѝстрїазз; авереа лѝї креѝе дїн зї ан зї, ла анчепѝт, кѝ вѝнѝцїї, кѝ креїцарїї, апої кѝ фїорїнї шї кѝ доларїї. Деодатз холделе лѝї сз амѝлцеск, тѝрме нѝмзроасе акопере пѝшѝнїле лѝї. Кзпїталеле їсз амѝлцеск шї даторнїчїї лѝї сз тем де зїоа, вѝнд лї пофтеѝе сз пазтеаскз. Домнѝл нострѝ сз фаче акѝм амбїцїос (фїлотїмїк), вря ка фїѝла саѝфїї сзї, сз'шї адѝне шїїнцє прїн креѝере; ал трїмїте ла школї анналате апої ан кзлзторїї; татзла аре десфѝтареа а вѝдеа ла антоарчере ан фїѝла сзѝ ѝн домнїшор прокопсїт лѝмінат, апої моаре. Фїѝла нзскѝт ан старе вѝнз, крескѝт сѝс, шї депрїнс ан тоате мзестрїїле ѝнїе вїецїї маї фїне, антецїт де о трѝфїе вря а ѝетрече антр'о сфєрз маї 'нналтз. Ансз дедат тїмпѝрїѝ ла апѝкзтѝрї кѝ каре ш'аѝ адѝнат татзла лѝї богзцїїле, ел шїе сз ампреѝне помпа кѝ економїа. Касїле, грздїнїле, мобїлеле шї вєшмїнтеле лѝї мзртѝрїесек де ѝн вѝрѝбат гѝстѝос шї сїлїторїѝ; пофгїнда деодатз чїнстє шї кѝшїг, фолос шї десфѝтаре, кѝѝетз ла о дерегзторїе пѝблїкз. Амнлїнїреа пофтеї сале наѝе пе алта ноаз, сїлїнца лї ацїнтеазз тот маї ансѝс шї нѝ маї кѝноаѝе хотаре. Ёїмїт де слѝжба полїтїчєаскз, едѝкацїа прѝнчїлор о анкредїнцєазз нѝмаї невестеї сале; о грїжз преа греа пентрѝ дѝнса, кзчї шї фѝрз де ачєаста повара касеї заче асѝпра єї. Кѝ рѝвнз анчєпе мама, сз лѝптз, сз опїнтеѝе, дар

еа рѝтзчєѝе, сзтз, сз вѝѝтз, кадє ан деснздежде, пе ѝрмз ласз тоате сз м. аргз кѝм бор мерѝе; фїїї аѝ вїрѝт, єї домнєск, фак неѝнїї, анторк тоате кѝ капѝ анжос. Тата кѝноаѝе, дар преатѝрзїѝ, пентрѝ пердѝта нздежде кзтрз фїїї сзї. Акѝма кѝтз мѝнѝзере афарз дїн фамїлїе, жѝлєѝе шї моаре. — Фїѝла сзѝ дедат кѝ десфѝтѝрїї, недепрїнс а лѝкра кѝ мѝна саѝ кѝ аѝѝла, антрѝ неѝна пѝрєре кз'ї аѝнѝг аверїле рѝмасє, врзшмаш тѝтѝрор требїлор шї грїжелор алегрз ка ѝн сзлѝбѝтїк пе калеа десфѝрѝнѝлор, фѝрз а преїмїцїї прїмеждїїле, фѝрз а крѝца келтѝелїле, фѝрз а сокотї ѝрмзрїле. Деодатз сз слєїеск їсвоареле вїнїтѝрїлор лѝї шї прзпастїа стрїкзчїѝнєї сзтз дєскїсз ла пїчїоареле лѝї, ѝнде ал аѝсєсз ѝшѝрїмеа мїнцєї сале. Касїле шї холделе, грздїнїле шї вїтеле, тоате сз вѝнд дела дѝнсѝла. Акѝма, кѝнд богзцїа нѝ'ї маї поате кѝшїга вазз, соарт'а лѝї є ѝрїсїреа декзтрз тоцїї, атѝнчїї анкз шї ачєїа сз анторк дела дѝнсѝла вѝтѝндѝ'шї жок, карїї маїнаїнте сз сзтѝра ла маса лѝї. Шїїнда тїкзлосѝла, кѝмкз нїчї одатз н'аѝ фѝкѝт вѝрѝн бїне, сз ангєсѝѝе шї дєачї анколо ан чєле маї апѝсє адѝнѝрїї, нѝмаї ка сз'шї амѝцєаскз конѝїїнца чє стрїгз асѝпрѝ'ї шї ал роаде, пѝнз кѝнд маї пе ѝрмз сѝпзрѝрїле пѝн капєт тїкзлосєїї лѝї вїецїї. — Прѝнчїї лѝї нзскѝцїї спре о вїацз маї фрѝмоасз ал петрек ан сдранцє пѝнз ла гроапз, апої їнтрѝ ан слѝжѝз саѝ амвзцзтѝрѝз ла ѝн домн страшнїк, амвзцѝнѝа ачєле каре сѝнт спре фолосѝла лор. Ёша крескѝцїї шї дєдацїї ла лѝкрѝ, ла рѝнд вѝн, ла пѝстраре шї ла тот бїнеле, єї антрѝ їарш ан калеа стрѝвѝнѝлѝї лор ѝрмѝнѝа планѝрїї де але лѝї, кѝ каре апої до

ВЕДІСК АНВЕДЕРАТ, КЪМЪКЪ О СЪДЖАЦІЕ ВЪНЪ
СТАТОРНІЧЕЩЕ ФЕРІЧІРЕА ОАМЕНІЛОР АН АЪМЕ,
КЪ МЪЛТ МАЇ ПЪТЕРНІК ДЕКЪТ О МОЩЕНІРЕ
ПЪРІНЦЕАСКЪ АНЪКЪ ПЕ АТЪТА ДЕ БОГАТЪ ШІ
СТРЪЛЪЧІТЪ.

АНЪКЪ ОДАТЪ МАЇ ЗІК ТЪТЪРОР ПЪРІН-
ЦІЛОР: ОМЪЛА МАЇ ТОТДЕАЪНА СЪ ФАЧЕ А-
ЧЕА, СПРЕ ЧЕ ЄСТЕ КРЕСКЪТ.

Екстракт де Г. Б.—ц.

Varietati.

АН ШКОЛА МЕДИЧІНЪСКЪ ДІН НАНСІ
СЕКЦІРЪІНДЪСЕ (СПІНТЕКЪНДЪСЕ) ЪН ОМ МОРТ
ДЕ ЪЪ ДЕ АНІ АН ВЪРЪТЪ, СЪА АФЛАТ ІНІ-
МА ДЕ ПАРТЪ ДРЪПЪТЪ. — АЧАСТА МАЇ ДЕ
МЪЛАТЕОРІ СЪА ГЪСІТ!

АН ТРІКЪНАЛЪЛА ДІН ЛОНАРА ОТА ЪН
МАРТОРЕ, КАРЕ ФЪ АНТРЕБАТ ДЕ ЖЪДЕ, СЕ
НЪ КЪМЪВА СЪА ФІЕ ФОСТ ДЪНСЪЛА АТЪНЧЕА,
КЪНА СЪА АНТЪМПАЛАТ АЧЕЛА АЪКРЪ ПЕНТРЪ
КАРЕ ЄЛА АЪМА ВРЪ СЪА МЪРТЪРІКЪСКЪ, ВЪТ.
НЪ РЕСПЪНСЕ МАРТОРЪЛА, КЪЧІ ЄЪ АТЪНЧЕА
НЪМАЇ ОБІЧНЪІТЪЛА МЕЪ ПОРЦІОН ДЕ ТОАТЕ
ЗІЛЕЛЕ ВЕЪСЕМ, ШІ АЧЕСТА СЕ КЪПРІНДЕ ДІН
ЪЪ ДЕ ПАХАРЕ ПАРТЕ РЪКІЪ, ПАРТЕ ВЪРЕ
(ОЛЪВІНЪ).!—

АН Б. РЪНАЪІ ЪН КЪТАРЕ ДОКТОР С.
НЪ ДЕ МЪЛТ ПАЦІЕНТЪЛАЪІ СЪА ТОТЪ ЛА 10
МІНЪТЕ 20 ДЕ ПІЛЪРІ ДЕ ОПІЪМ СЕ ІАІЕ ПЪНЪ
ВА АЪРМІ, КЪ АЧЕА ПОРЪНЪКЪ, КЪМЪКЪ АЪ-
КЪ ВА АЪРМІ БОЛНАВЪЛА, ЧЕЇ ПЕ АЪНГЪ ДЪН-

СЪА СЪА НЪЛА ТРЕЪАСКЪ, КЪЧІ КЪНА СЕ ВА ТРЕЪІ
ДЕ СІНЕ, ЄЛА ВА ФІ СЪНЪТОС. АЪПЪ ЧЕ АЪЪ
ПАЦІЕНТЪЛА О КЪТІМЕ КЪТЪ ДЕ ВЪНЪ ДІН АЧА-
СТА МЕДИЧІНЪ, АЪРМІ АША ДЕ БІНЕ, ДЕ ПЪНЪ
АСТЪЪІ АНЪКЪ НЪ СЪА ТРЕЪІТ! —

АЪПЪ АНЦІІНЦЪРІ ОФІЦІАЛЕ АН АНЪЛА
1838 АЪ КЪАТТОРІТ АН АНГЛІА 4,800,000
ДЕ ПЕРСОАНЕ МАЇ ПЪЦІН ПЕ КАРЪ ОБІЧНЪІТЕ
(ЛАНДЪКЪТЪЧЕ) ДЕКЪТ АН АН. 1836. АНЪСЪ АН
АНЪЛА ТРЕЪІТЪ КЪ 14,000,000 МАЇ МЪЛАЦІ АЪ
КЪАТТОРІТ ПЕ АРЪМЪРІ ДЕ ФІЕР.

ТРЕЪТА ЧЕА МАЇ АНАЛЪТЪ А ЗЪЖРЧЕНІЕ.
О ДАМЪ КЪНОСКЪТЪ ДЕ ЗЪЖРЧІТЪ (СКЪМЪПЪ)
ЗЪЧЕА ПЕ ПАТЪЛА МОРЦІЕ. НЪ ДЕПАРТЕ ДЕ
ДЪНСА ПЕ О МЪСЪЦЪ АРАЪЪ КАНДЕЛА; АЪНГЪ
ПАТЪ ШЕДЪ СЪАЪЖІТОАРЪ ЄІ. АЪ! СЪСНІНЪ МЪ-
РІТОАРЪ, СЪЪРШІТЪЛА МЕЪ СЕ АПРОПІЕ, А МЪРІ
НЪМІ ТРЕЪВЕ АЪМІНЪ, ШІ АША СЪФЛАЪ АН КАН-
ДІАЪ ШІ О СЪАНЪСЪ, ШІ КЪ ДЪНСА ІСЪ СЪАНЪСЪ
ШІ ВІАЦА.

Л. Ч.

Sententii.

ВЪТЕ ЪН ФЕАІЪ ДЕ СОАРТЕ, ДЕ КАРЕ ОА-
МЕНІІ НЪАЪ ПРІЧІНЪ А СЪА ТЕМЕ, ПЕНТРЪ КЪ
ЄІ СЪАТЪ НЪМА О АМЕНІ.

Shiller (in Fiesco)

ОАМЕНІІ СЪАВЕЇ ДЕ КАРАКТЕР, КАЛЪКЪ ЖЪ-
РЪМЪНТЪЛА ПЪС АЪІ ДЪМНЕЪЕЪ; ААР ЧЕЇ АН-
ВЕКІЦІ АН РЪЪТАТЕ АЛ ЦАН КЪ СКЪМЪПЪ-
ТАТЕ ЧЕА ПЪС ДІАВОЛЪЛАЪІ.

Schiller.

ОЪ АЪ АФАРЪ АН ПРІВ. ТІПОГРАФІА АЪІ ІОАНН ГЪТЪ.